

CURICULLUM VITAE

NUME ȘI PRENUME: Chiper Ioan

DATA NAȘTERII: 17 septembrie 1936, Cahul

E-mail: chiperioan@yahoo.com

LOCUL DE MUNCĂ: Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”, București;
Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir”, Facultatea de Istorie, tel. 3309230.

STUDII:

- 1955-1960, Facultatea de Istorie, Universitatea din București;
- 1980, Doctor în istorie, Facultatea de Istorie, Universitatea din București.

EXPERIENȚA PROFESIONALĂ:

- 1960–până în prezent, cercetător stagiar, cercetător științific (din 1965), cercetător științific principal (1969), cercetător științific principal II (1991), cercetător științific principal I (1994), pensionat (2000), reîncadrat prin cumul (2001) la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române, București;
- 1990–2001, șef al sectorului de istorie universală și istoria relațiilor internaționale;
- 2001–2008, directorul programului „România și Europa în secolul XX.

ACTIVITATEA DIDACTICĂ:

- 2007 – decan la Facultatea de Istorie, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București.
- 2002 – conducător de doctorat la Institutul de Istorie „Nicolae Iorga”.

- 2000 – profesor titular și șef de catedră la Facultatea de Istorie, Universitatea Creștină „Dimitrie Cantemir” din București.
- 1990 – până în prezent, profesor asociat la Facultatea de Istorie, Universitatea din București;
- profesor asociat la Facultatea de Istorie și Științe Politice, Universitatea „Ovidius” Constanța.

TEMATICA CURSURILOR PREDATE:

Am predat următoarele cursuri:

- Relațiile româno-germane, 1933-1944;
 - Istoria contemporană universală;
 - Marile puteri și sud-estul Europei în prima jumătate a secolului XX;
 - Marile puteri și sud-estul Europei, 1939-1947;
 - Sovietizarea Europei Central-Orientale și de Sud-Est și geneza evoluției unității europene;
 - Politica SUA în Mediterana Orientală și Balcani de la Neutrality Act la Doctrina Truman;
 - Politica europeană a URSS, 1917-1991;
 - Evoluția centrelor de putere în politica internațională în sec. XX;
 - Politica externă americană: de la izolaționism la globalism, 1919-1949;
 - Bipolarizarea și evoluția lumii postbelice;
 - Introducere în cercetarea istoriei contemporane universale;
 - Problema germană în lumea postbelică din 1945 și până în prezent;
 - Istoria relațiilor internaționale.
1. 1994-1997 – am predat cursuri privind istoria partidelor politice din România, regimurile autoritare din România, istoria contemporană a României;
 2. 1992-1995 – am ținut lecții privind istoria contemporană a României și istoria relațiilor internaționale, în cadrul programului de pregătire post-universitară organizat de Ministerul Afacerilor Externe.
 3. Am asigurat îndrumarea științifică a stagiilor de documentare de lungă durată (1-2 ani) a unor doctoranzi străini din S.U.A, Germania, Marea Britanie, cinci dintre ei susținându-și lucrările.

4. Am făcut parte din câteva zeci de comisii de admitere, susținere de examene și referate sau de susținere a tezelor de doctorat ale unor istorici din București, Iași, Constanța, Sibiu.
5. Am condus peste 100 de lucrări de licență.

DOMENIUL DE ACTIVITATE:

- Istoria contemporană a românilor și universală;
- Istoria relațiilor internaționale în sec. XX-XXI;

LIMBI STRĂINE:

- Franceză
- Germană
- Rusă
- Engleză

DISTINCȚII:

- 2000, Premiul Academiei Române.
- 2009, Doctor Honoris Causa – Universitatea „Ovidius” Constanța

PUBLICAȚII

Monografii, tratate (bibliografie selectivă):

- 2004, *Istoria Senatului României*, București, Monitorul Oficial (coautor).
- 2003, *Instaurarea regimului Ceaușescu. Continuitatea și ruptură în relațiile româno-sovietice*, București, ISNT-Institutul Român de Studii Internaționale „Nicolae Titulescu” (coautor).
- 2000, *România și Germania nazistă. Relațiile româno-germane între comandamente politice și interese economice (ianuarie 1933-martie 1938)*, București, Ed. Elion.
- 1999, *Cazul Ștefan Foriș. Lupta pentru putere în PCR de la Gheorghiu-Dej la Ceaușescu. Documente, 1940-1968*, București, Ed. Vreimea.

- 1997, *Misiunile Vișinski în România. Din istoria relațiilor româno-sovietice, 1944-1946. Documente secrete*, INST, București (coautor).
- 1995, *Autorităre Regime in Ostmittleuropa 1919-1944* (ed. Oberlander ș.a), Mainz (coautor).
- 1995, *Contested teritorries. Border disputes at the Age of the Former Soviet Empire* (ed. Thuomas Forsberg), series-Studies of Communism in Transition, Adelshort-Great Britain, Vernon-U. S.A. (coautor).
- 1993, *Sovietizarea României. Percepții anglo-american, 1944-1947*, București, Ed. Iconica, 221 p (coautor).
- 1989, *Istoria militară a poporului român*, vol. VI, București, Editura Militară (coautor).
- 1989, *România în anii celui de-al doilea război mondial*, vol. I, Buucrești, Editura Militară (coautor).
- 1978, *Enciclopedia istoriografiei românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică (coautor).
- 1970, *Istoria poporului român* (sub redacția acd. Andrei Oțetea), București, Editura Științifică (coautor);reditare în limba română (1971); ediții Italia (1971, 1976); S.U.A. (1974); Iugoslavia, Japonia (1977).
- 1972, *Contemporary Epoch, 1919-1944*, în vol. *Chronological History of Romania*, București, Ed. Enciclopedică (coautor).

2. Studii publicate în volume și reviste de specialitate (bibliografie selectivă):

- 2007, *Atitudinea S.U.A în cursul celui de-Al Doilea Război Mondial față de problema frontierei româno-bulgare în Dobrogea*, în volumul „Români și bulgari. Provocările unei vecinătăți”, coord. Mariana Cojoc, Florin Anghel, Magdalena Tiță, București, Cartea Universitară, pp. 319-334.
- 2006, „*Instrucțiunile*” *date delegației române pentru semnarea armistițiului cu Națiunile Unite*, în vol. *23 august 1944. Evaluări și controverse. Studii și comunicări*, ed. Gavriile Preda, Ploiești, Ed. Milenii III, pp. 75-84.
- 2006, *Relațiile dintre București și Chișinău sub supravegherea Moscovei: un document secret din februarie 1991*, în vol. *Națiunea română. Idealuri și*

realități istorice. Acad. Cornelia Bodea la 90 de ani, ed. Alexandru Zub, Venera Achim, Nagy Pienaru, București, Ed. Academiei Române, pp. 563-565.

- 2006, *The Little Entente and the Versailles System. Concord and Discord at the Crucial Time (1935-1937)*, în vol. *Czechoslovakia and Romania in the Versailles System*, ed. Oldrich Tůma and Jiri Jindra, Institute for Contemporary History of the Academy of Science of the Czech Republic, Praga, pp. 131-138.
- 2005, *Documente privind poziția conducerii URSS față de revoluția română, 23-24 decembrie 1989*, în „Clio 1989”, an I, nr. 1-2.
- 2004, *Politica externă a României în Dezbaterele Senatului în anii 1933-1937 în Istoria Senatului României*, coord. Nicolae Văcăroiu, București, pp. 377-387 (în coordonare).
- 2003, *Despre relațiile dintre Comintern și comuniștii din România (vara 1941-toamna 1943). Pe marginea unei misiuni eșuate*, (coautor) în „Studii și Materiale de Istorie Contemporană”, serie nouă, vol. II, pp. 59-78.
- 2002, *Procesul Maniu în arhivele de la Moscova*, în „Magazin istoric”, XXXVI, 2002, nr. 4, pp. 44-49 (în colaborare).
- 2001, *Al III-lea Reich și Nicolae Iorga: proiecte de presiune și influențe a savantului*, în „Nicoale Iorga 1871-1940”, București, Editura Universității din București, pp. 59-72.
- 2000, *The Impact of Russian-German Relations and the Historical Evolutions of Romania*, în „Idees politiques et mentalités entre l'Orient et Occident. Pologne et Pays Roumaine au Moyen Âges à l'Époque Moderne” (sur la redaction de Janusz Jarnowski), Instytut Historii PAN, Warszawa, pp. 127-134.
- 2000, *Romania and its East-West Relations. The Diplomacy of the Spheres of Influence: Installation of the Communist Regime in Romania*, în vol. *Istorie și societate*, ed. Constantin Bușe, Ileana Căzan, București, pp. 195-214.
- 1998, *Considerații privind evoluția numerică și compoziția etnică a PCR, 1921-1952*, „Arhivele Totalitarismului”, an VI, nr. 21 (4), pp. 25-44.

- 1997, *The Stalinist Model of Romanian's Sovietization*, „Totalitarianism Archives”, vol. IV-V, nr. 13-14, Winter-Spring, pp. 130-177.
- 1994, *Conjunctura semnării armistițiului de la Moscova*, „Revista Istorică”, tom V (1994), nr. 9-10, pp. 891-898.
- 1992, *Italy and the ratification of the October 28, 1920 Treaty concerning Bessarabia*, „Revue Roumaine d'Études Internationales”, XXVI, nr. 2 (118), pp. 77-102.
- 1992, *Disputa pentru Balcani: interesele Germaniei și Uniunii Sovietice la Dunărea Maritimă și relațiile româno-sovietice (septembrie-decembrie 1940)*, „Revista Română de Studii Internaționale”, nr. XXVI, nr. 5-6 (121-122), pp. 315-333.
- 1991, *Diplomația română în anul 1941: obiective, metode, mijloace (I)*, „Revista Istorică”, tom II, nr. 3-4, pp. 121-135.
- 1990, *La France et le système régional d'alliance de la Roumanie au milieu des années '30. Convergences et divergences*, în „Revue Roumaine d'Études Internationales”, tome 24 (1990), 3-4, pp. 203-211.
- 1990, *Efortul de refacere a integrității teritoriale a României*, „Academia Română. Memoriile Secției de Științe Istorice”, seria IV, tom 15 (1990), pp. 87-94.
- 1989, *Al III-lea Reich și Nicolae Iorga: proiecte de presiuni și influențare a savantului*, în „Revista istorică”, tom 2, nr. 1-2, pp. 73-84.
- 1989, *Actul istoric de la 23 august 1944 în contextul politicii marilor puteri față de România*, în „Revista de Istorie”, tom 42, nr. 9-10.
- 1985, *Dans le coulisses de l'adversaire: la capacité de reaction de l'Allemagne nazi face à la situation de Roumanie (été 1944)*, în „Revue Roumaine d'Histoire”, tome 24(1985), 1-2, p. 125-135.
- 1984, *La situation politique de Roumanie au printemps et à l'été 1944 (à la lumière de documents allemands)*, în „Revue Roumaine d'Histoire”, tome 23 (1984), nr. 3, pp. 210-225.
- 1980, *Cel mai vechi sigiliu în limba română*, în „Magazin istoric”, an XIV (1980), nr. 2 (155), pp. 6-8.

- 1978, *Atitudinea Germaniei față de problema unirii Transilvaniei cu România (1918-1919)*, în „Revista de istorie”, tom 31/1978, nr. 11, pp. 2065-2074.
- 1977, *Dezvoltarea științei istorice în România în ultimele decenii. Rezultate și perspective*, în *Lucrările Comisiei mixte româno-maghiare*, București, 1977, pp. 61-108.
- 1974, *Istoriografia străină despre contribuția României la războiul antihitlerist*, în „*Insurecția din August 1944 și semnificația ei istorică*”, București, 1974, pp. 312-329.
- 1973, *L'expansion économique de l'Allemagne nazi dans les Balkans: objectives, méthodes, resultats (1933-1939)*, în „*Studia Balcanica*” (Sofia), 7, 1973, pp. 121-127.
- 1969, *Din nou despre cauzele înlăturării din guvern a lui Nicolae Titulescu*, în „*Revista Română de Studii Internaționale*”, nr. 2(6), pp. 37-53, (în colab.).
- 1968, *Relații româno-germane în 1933*, în „*Studii*”, tom 21/1968, 4, pp. 715-735.

Comunicări la simpozioane și conferințe

naționale de specialitate:

- Peste 150 de comunicări, prezentate la manifestări științifice interne (București și alte localități din țară).

Comunicări prezentate la simpozioane, conferințe și congrese internaționale de specialitate:

- Peste 60 de comunicări, printre care: Viena – 1992; Bruxelles – 1993; Sofia – 1971, 1982, 2001, 2006; Praga – 1969, 2003; Opocino – 1993, Kerimäki/Finlanda – 1993; Berlin – 1973, 1995, 1999; Essen – 1981; Trier – 1981; Potsdam – 1981; Stuttgart – 1985; Lambrecht – 1993; Vilnius – 1999; Chișinău – 1991, 1993; Varșovia – 1973, 1980, 1999; Lincoln, New York – 1988; Budapesta – 1971;

Moscova, Sankt Petersburg/Leningrad – 1970, 1972, 1974, 1986, 1991, 1992, 1993, 1994, 1996, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007; Beijing – 2009.

Membru în colectivele de redacție ale unor reviste științifice:

- 2006, membru în colegiul de redacție al revistei „Revista Istorică”.
- 2002, redactor-șef adjunct al revistei „Studii și materiale de istorie contemporană”.
- 1991, Membru în colegiul de redacție al revistei „Revistei Române de Relații Internaționale” (în prezent, și-a încetat apariția)

Membru în organisme și asociații științifice:

- 2008-Membru al Consiliului de Onoare al Asociației Române pentru Studii Baltice și Nordice.
- 2007-membru al Senatului și Biroului Senatului Universității Creștine Dimitrie Cantemir.
- membru fondator al Clubului istoricilor Nicoale Iorga (Văleni de Munte)
- 2007-președinte de onoare al Asociației „Dobrogea - istorie și civilizație” Constanța.
- 2006-până în prezent, vice-președinte al părții române a Comisiei bilaterale a istoricilor din România și Federația Rusă (1993-2006 secretar științific).
- 2005, Membru al Consiliului Științific al Institutului Revoluției Române din decembrie 1989.
- 1997, Membru al Consiliului Științific al Institutului Național pentru Studiul Totalitarismului.
- 1991-Membru al Arbeitskreis für Siebenbürgische Landeskunde e.v. Heidelberg/ sediul Schloss Hornack, Guldshiem/Neckar, R.F.G.
- 1991-2000, Membru al biroului Comisiei naționale pentru editarea colecției de Documente Diplomatice Române.
- 1990-2000, vice-președinte al Societății de Științe Istorice din România și președinte al Secției de istorie universală.

- 1990-2000, Secretar pentru istorie-arheologie al Clubului Humboldt din România.
- 1987-2000, Membru al Consiliului Național al Societății de Istorie și Retrologie agrară și al Biroului
- 1986-1989, secretarul părții române a Comisiei mixte româno-sovietică de istorie.
- 1977-1989, secretarul părții române a Comisiei mixte a istoricilor din România și RDG.
- 1970-2008, membru al Consiliului Științific al Institutului de Istorie „Nicolae Iorga” (secretar științific 1970-1990).
- Membru fondator al Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale.
- 1969-1989, Membru în Comisia internațională de istorie a Revoluției din octombrie.
- Membru fondator al Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale.
Membru fondator și organizator al Institutului româno-german de masterat cu profil interdisciplinar (constituit cu sprijinul Ministerului Educației Naționale și DAAD), fiind responsabil pentru segmentul istoric.

Stagii de documentare și specializare peste hotare:

- 1967-2008 – în baza acordurilor interacademice, precum și a altor modalități de finanțare am efectuat stagii de cercetare științifică în Belgia, Bulgaria, Italia, Cehoslovacia, Franța, Germania, Marea Britanie, Polonia, S.U.A și Federația Rusă.
- 1993 – Specializare și schimb de experiență în baza programului Tempus (Bruxelles, Paris)
- 1988-1989 – bursă Fullbright (SUA);
- 1975-1976, 1978, 1981 – bursier al Fundației Alexander von Humboldt;
- 1967 – specializare în R.D.G, oferită de Academia Română;